

ХАІ ВІДКРИВАЄ НОВІ ГОРИЗОНТИ

Із **11 до 16 лютого 2017 р.** викладачі кафедри комп'ютерних систем та мереж ХАІ представили Україну на конференції **TopSafe2017**, організованій МАГАТЕ у Віденському міжнародному центрі VIC (Австрія).

У конференції взяли участь більше 100 представників із 26 країн. 12 лютого була представлена доповідь на основі матеріалів проектної пропозиції за програмою

Horizon 2020 на тему «Severe NPP Accident Management by Integrated Drone-Based Monitoring System». Доповідь було підготовлено спільно проф. В.С. Харченко (ХАІ, Україна), проф. Х. Ротом (Університет Зігена, Німеччина), проф. А.А. Саченко, доц. В.В. Качанів (ТНЕУ, Україна), М.Є. Яновським (ХАІ, Україна). У межах реалізації представленого проекту визначено подальші шляхи співпраці з Японським інститутом ядерної безпеки JNSI (Японія), Центральним науково-дослідним інститутом енергетики CRIEPI (Японія), Політехнічної школою Університету Сан-Паулу (Бразилія) та ін.

16-18 березня 2017 р. відбулася головна подія освітньої галузі України – Восьма міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти», яка проходила у м. Києві. Її організовано компанією «Виставковий Світ» за підтримання та участі Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України. Під час експозиції відбувся рейтинговий виставковий конкурс, на якому ХАІ було нагороджено Гран-Прі в номінації **«Лідер Міжнародної діяльності»**. Також університет нагороджений золотою медаллю у номінації «Освіта дорослих – невід'ємна складова освіти впродовж життя», дипломом за активну участь у створенні якісної системи національної освіти і сертифікатом якості наукових публікацій.

21 березня в ХАІ відбувся четвертий етап конкурсу **«Авіатор-2017»**. Цього разу організатори перевірили, наскільки конкурсанти володіють навичками топ-менеджерів. Члени журі проекту запропонували студентам виступити в ролі директорів компаній авіаційної галузі та представити місію, стратегію, довгострокові й короткострокові цілі свого підприємства. До півфіналу потрапило 110 студентів нашого університету. З кожним кроком боротьба стає все більш запеклою, але переможців чекає головний приз – поїздка на **Міжнародний авіафорум Ле Бурже у Франції**. Останній етап конкурсу відбудеться на початку квітня. Конкурсантам доведеться захищати власні проекти перед суворим журі. Бажаємо успіху!

23 лютого відбулися урочисті заходи, присвячені **випуску магістрів і спеціалістів**. Щороку в цій порі понад 800 студентів отримують свою путівку в життя. Цьогоріч в актовій залі ХАІ дипломи з відзнакою отримало 92 випускники, 5 із яких – іноземні громадяни. Випускників щиро привітало керівництво університету, студенти й випускники ХАІ минулих років. У своїй промові у відповідь випускниця 1-го факультету Журавльова Альона радо подякувала викладачам і співробітникам, побажала шанувати традиції ХАІ й гордо нести звання «хайовця» впродовж років.

20-23 березня 2017 року в ХАІ на кафедрі комп'ютерних систем та мереж пройшов факультативний курс «Зловмисне програмне забезпечення і технології захисту», який організовано за підтримання проекту TEMPUS-SEREIN Cyber Security and Resilience. Лектор курсу – **доцент Хмельницького національного університету Лисенко Сергій Миколайович**, який є провідним фахівцем із розроблення інформаційних технологій у сфері кібербезпеки.

40 РОКІВ
ФАКУЛЬТЕТУ
СУЛА

3

ГОРИЗОНТ- 2020.
ФІНАНСУВАННЯ НАУКИ З
МІЖНАРОДНИХ ДЖЕРЕЛ

4

WINT-2017.
ДОСВІД Й НОВІ
ВРАЖЕННЯ

5

ВІДОМІ
ЖІНКИ
ХАРКОВА

6

РЯДКИ ІСТОРІЇ БЕРЕЗНЯ

3 березня 1928 р. у складальному цеху Харківського авіаційного заводу відбулася урочиста закладка серії літаків К-4.

6 березня 1946 р. утворено Дослідне конструкторське бюро (ДКБ-153) на Новосибірському авіаційному заводі. Одночасно воно мало завдання створити сільськогосподарський літак СХ-1 (АН-2).

7 березня 1957 р. здійснено перший політ пасажирського літака Ан-10 «Україна».

9 березня народився перший у світі космонавт – Юрій Олексійович Гагарін.

12 березня 1923 р. у Харкові створено Всеукраїнське товариство авіації й

повітроплавання, пізніше відоме як «ОСОАВІАХІМ».

18 березня 1965 р. КК «Схід-2» вийшов на орбіту Землі, маючи завдання провести новий експеримент – вихід людини у відкритий космічний простір, який успішно здійснив О.А. Леонов.

23 березня 1908 р. народився видатний конструктор реактивних двигунів – Архип Михайлович Люлька. Він розробив РТД-1 – проект першого вітчизняного газотурбінного авіаційного двигуна. Працював у моторній лабораторії ХАІ.

28 березня 1999 р. у рамках міжнародної програми «Морський старт» відбувся перший запуск із морського космодрому РН «Зеніт-3SL».

Тамара Цепляєва, професор кафедри 103

ВІТАЄМО 385-РІЧЧЯМ А.І. БАБУШКІНА – ІНЖЕНЕРА, УЧЕНОГО, ПЕДАГОГА

Професору
Анатолію Івановичу
Бабушкіну 6 квітня 2017 р.
виповнюється 85 років.
Він випускник ХАІ, у 1956 р.
закінчив літакобудівний
факультет і отримав
диплом інженера-

механіка з літакобудування з відзнакою. Відмінною рисою інженерно-технічної, науково-дослідної й педагогічної роботи А.І. Бабушкіна є те, що протягом 60-ти років трудової діяльності він був і залишається вірним професії літакобудівника.

Творчу діяльність студент А.І. Бабушкін почав на Харківському авіаційному заводі під час проходження практики й виконання дипломного проекту, беручи активну участь у проектуванні штампувального оснащення для першого у світі пасажирського літака Ту-104.

На початку 1956 р. А.І. Бабушкіна зараховують до штату заводу на посаду начальника конструкторського бюро відділу холодного штампування. Під його керівництвом КБ докорінно перебудувало роботу за розробленою ним «Системою швидкісного проектування». Система експлуатувалася на виставці досягнень народного господарства України й була удостоєна Почесної Грамоти ВДНГ.

У 1960 р. Анатолія Івановича призначають начальником відділу механізації та автоматизації виробництва. Сформований ним колектив відділу вперше в галузі розробив верстат-автомат для виготовлення нормалізованих деталей і вертикально-фрезерний верстат з ЧПУ для оброблення складних деталей, що надалі стали прообразом зразків для всіх заводів галузі.

На підставі постанови Ради Міністрів України в Харкові в 1964 р. була створена базова науково-дослідна лабораторія (БНЛ) від центрального науково-дослідного інституту авіаційної технології (НДІАТ), м. Москва. Начальником БНЛ НДІАТ призначають А.І. Бабушкіна. Саме в цій лабораторії під його керівництвом у 1965-1966 рр. був

розроблений і впроваджений у виробництво новий метод складання всіх частин планера літака з базовим установочно-фіксувальним отвором (УФО). Розробники нового методу, у тому числі й А.І. Бабушкін, були нагороджені медалями «За досягнення в розвитку народного господарства СРСР», а Анатолій Іванович за результатами цього розроблення в 1967 р. захистив кандидатську дисертацію.

Під науковим керівництвом А.І. Бабушкіна також розроблено комплексну «Систему автоматизованого проектування, коригування та регулювання потокової збірки». За комплекс науково-дослідних робіт, які відкрили нові напрямки в технології й організації авіаційного виробництва й за активну участь у підготовці виробництва нових типів літаків Ту-104, Ту-124, Ту-134 А.І. Бабушкіну в 1982 р. присвоєно звання «Заслужений машинобудівник України», а в 1989 р. – «Почесний авіабудівник». У 1990 р. він захищає докторську дисертацію, присвячену вирішенню проблем моделювання й оптимізації складання літальних апаратів.

Будучи відомим фахівцем у галузі технології авіаційного виробництва, уже доктор наук А.І. Бабушкін опублікував у різних офіційних виданнях понад 250 наукових статей і монографій з авіаційного виробництва. Ним отримано 25 авторських свідоцтв на винаходи в галузі технології літакобудування.

Паралельно з роботою в НДІАТ, починаючи з 1968 р., Анатолій Іванович, як штатний сумісник по кафедрі технології виробництва літальних апаратів ХАІ, читає лекції з дисциплін «Технологія складально-монтажних робіт в літакобудуванні», «Механізація і автоматизація виробництва на авіаційних підприємствах», «Основи проектування цехів і заводів авіаційної промисловості» та ін. У 1972 р. йому присвоєно звання доцента, а в 1993 р. – учене звання професора.

Але надворі нова епоха, ринкові відносини. Професор Бабушкін А.І. у 1993 р. очолює кафедру економіки на інженерно-менеджерському

факультеті університету. Починається підготовка фахівців за напрямом «Економіка і підприємництво». Перший випуск фахівців відбувся у 1996 р. Дипломи економістів отримали 59 випускників. Цій події передувала велика підготовча робота, у результаті якої кафедра пройшла всі кроки атестації й була акредитована міністерською комісією за IV-м рівнем, отримавши право готувати випускників усіх освітньо-класифікаційних рівнів – бакалавра, спеціаліста, магістра. За період з першого випуску до 2007 рік кафедра економіки під керівництвом професора А.І. Бабушкіна підготувала понад 1000 фахівців-економістів.

Наукова діяльність д.т.н. А.І. Бабушкіна отримала високу оцінку й визнання наукових організацій: він входив до складу членів Експертної Ради ВАК України, очолював спеціалізовану Раду із захисту дисертацій за спеціальністю «Технологія виробництва літальних апаратів» при Українській філії НДІАТ (м. Київ), був членом спеціалізованих рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій у нашому університеті.

У 1992 р. д.т.н. А.І. Бабушкін обраний дійсним членом Інженерної академії України й академіком-секретарем секції «Авіаційна та космічна техніка», а у 2001 р. – академіком Міжнародної інженерної академії, що об'єднує представників 32 держав світу.

Своєю багаторічною творчою працею А.І. Бабушкін зробив значний внесок у розвиток авіаційних технологій, організацію та управління виробництвом найсучасніших літальних апаратів, а також підготовку молодих фахівців і науковців для авіаційно-космічної галузі. Він і зараз продовжує викладацьку роботу на посаді професора кафедри економічної теорії факультету економіки і менеджменту нашого університету.

Щиро вітаємо колегу й бажаємо міцного здоров'я та творчої наснаги ще на довгі роки!

**Олександр Гайдачук,
проректор з наукової роботи**

40 РОКІВ ФАКУЛЬТЕТУ СУЛА

Як усе починалося

Датою народження факультету вважається 23 березня 1977 р. Він був відокремлений від радіотехнічного факультету, який повністю розташовувався тоді в радіокорпусі. На той час на радіотехнічному факультеті ХАІ вже навчалося 3300 студентів на 13 кафедрах. Саме тоді ректор ХАІ В.Г. Кононенко прийняв рішення розділити радіотехнічний факультет, оскільки вже в ті далекі часи методи автоматизації літальних апаратів мали стрімкий розвиток.

Із самого початку спеціалісти, викладачі й студенти довели свою компетентність участю в масштабних проектах. Разом зі співробітниками ВАТ «Хартрон» вони тестували алгоритми стабілізації міжбалістичної ракети РС-20 (SS-18), яку на Заході за її тактико-технічні характеристики назвали «Сатаною». Згодом, у 1988 р., у СРСР було здійснено запуск ракети-носія «Енергія» з орбітальним кораблем «Буран», де фахівцями й випускниками факультету СУЛА було реалізовано одне з найбільш масштабних розроблень – створено унікальний комплекс управління складною динамічною системою.

Наприкінці минулого століття факультет збільшував темпи розвитку. Студентами було побудовано гуртожиток, який у народі назвали «великою китайською стіною – китайкою».

З середини 90-х відбувся прорив у сфері інформаційних технологій. Комп'ютерна підготовка охопила всі напрями навчального процесу. Багато випускників стали професіоналами в галузі ІТ і започаткували власну справу.

Попри всі труднощі, пов'язані з переходом до ринкових умов і становлення ХАІ як єдиного аерокосмічного ВНЗ України, – факультет не тільки продовжує існування, а й демонструє подальший розвиток. Перш за все це було можливо завдяки людям, які чесно й професійно виконували свої

обов'язки, а по-друге – завдяки надійному керівництву. Величезний внесок у впевнене становлення факультету «на крило», особливо в початковий період, зробили декани С.І. Кузьмін (1959 р.), О.І. Лопатин (1959–1962 рр.), І.М. Корнет (1962–1974 рр.), М.І. Брьохін (1974–1977 рр.). У наступні роки факультет очолювали д.т.н., професор Едуард Вікторович Лисенко (1984–1997 рр.) та к.т.н., професор Юрій Миколайович Соколов (1997–1998 рр.).

Останні 10 років управління факультетом було покладено на д.т.н., професора Анатолія Степановича Куліка. Цей період у житті факультету вирізняється системним підходом до розв'язання завдань забезпечення відповідної якості підготовки кадрів вимогам сучасного ринку праці технічно розвинених держав (йдеться про країни СНД, Східної та Західної Європи, Латинської Америки, Азії та Близького Сходу тощо). На факультеті реорганізовано структуру управління, упроваджено систему контролю якості навчального процесу (розроблено й упроваджено систему рейтингу студентів і академічних груп), почали активно працювати органи студентського самоврядування.

Факультет сьогодні

Сьогодні факультет очолює к.т.н., доцент Олександр Віталійович Заболотний. На факультеті здійснюється підготовка спеціалістів на п'яти кафедрах за спеціальностями:

- «Авіоніка»;
- «Авіаційний транспорт»;
- «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»;
- «Комп'ютерні науки та інформаційні технології»;
- «Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка»;
- «Прикладна математика»;
- «Електротехніка, електроенергетика та електромеханіка».

Понад 90 викладачів навчають більше ніж 1000 студентів з усіх куточків України. Завдяки активній міжнародній співпраці кожного року випускниками стають і громадяни інших держав: Нігерії, Китаю, Туркменістану, В'єтнаму, Іраку й багатьох інших.

Випускники працюють у компаніях України та далеко за її межами. Не існує таких завдань, з якими не могли б упоратись наші випускники. Факультет надає комплексну підготовку, яка, по суті, є стартовим

*Родному СУЛА уже 40 лет,
За эти года мы добились успеха!
И нашего бренда авторитет
Высокий всегда – нам ни что не помеха!
Мы суперстабильны, и нас не свернуть,
Наш рейтинг надежности недосыгаем,
Пять кафедр пусть дружно продолжают свой
путь,
Мы в лучшую сторону все поменяем!
И в наш юбилей я хочу пожелать
Упорства – мы с ним все проблемы
осилим,
А нашим студентам – успешными стать
Настолько, чтоб мы на руках их носили!
И пусть конкуренция только растет,
Но в нашей работе всё будет удачно –
Успехов пускай наблюдается взлет,
Пусть все будет просто, легко, однозначно!
Во всех начинаниях пусть нам везёт,
И радость к заоблачным далям
взлетает,
Пусть наш факультет только крепче
стает,
И каждый из нас вместе с ним
процветает!*

*С уважением,
Александр Заболотный*

майданчиком для побудови професійної кар'єри в будь-якому напрямі.

На шпальтах газети не можливо навести всі досягнення наших викладачів, студентів і співробітників. За 40 років ми прожили не одне життя. Але я сподіваюся, що факультет буде й надалі відповідати вимогам сучасності!

*Олександр Заболотний,
декан факультету СУЛА*

P.S. 23 березня 2017 року відбулися урочисті заходи, присвячені "Дню факультета СУЛА". Вітаємо усіх, хто вважає факультет СУЛА своєю родиною!

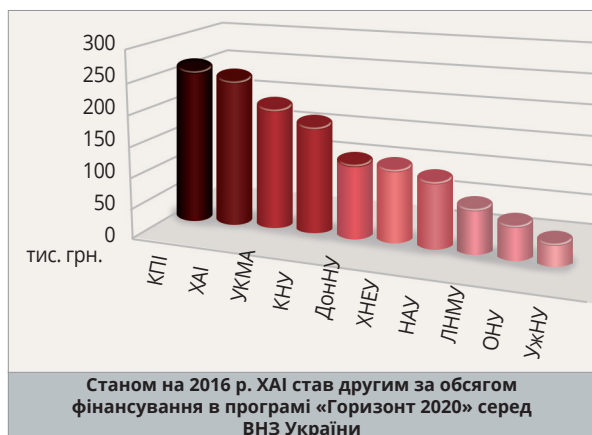

ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІЗ МІЖНАРОДНИХ ДЖЕРЕЛ: КОРОТКО ПРО «ГОРИЗОНТ 2020»

«Горизонт 2020» – програма Європейського Союзу з фінансування досліджень та інновацій, бюджет якої на 2014–2020 рр. складає близько 80 мільярдів євро. Ця програма є 8-ю так званою Рамковою програмою – ЄС запровадив цей загальноєвропейський інструмент грантового фінансування досліджень ще в 1984 р.

XAI бере участь у спільних європейських проектах з часів 6-ї Рамкової програми, а саме з 2007 р. Загалом різні колективи

ОБСЯГ ФІНАНСУВАННЯ В ПРОГРАМІ «ГОРИЗОНТ 2020»

університету взяли участь у 9 проектах з сумарним бюджетом 1,6 млн євро (із повним списком проектів можна ознайомитися на сайті ХАІ в розділі «Міжнародне наукове співробітництво» <http://www.khai.edu/site/EU-funded-projects.html>).

У 2011 р. в університеті був створений відділ міжнародних проектів і програм. Місія відділу – інтеграція науковців ХАІ до міжнародної дослідницької спільноти. Співробітники відділу надають підтримання науковим колективам в залученні фінансування на наукові дослідження із закордонних джерел, регулярно інформують щодо наявних можливостей отримання фінансування шляхом електронної розсилки й проведення інформаційних заходів, а також сприяють підготовці проектних заявок і виконанню профінансованих проектів. Детально про діяльність відділу також можна дізнатися на сайті ХАІ в розділі «Міжнародне наукове співробітництво». Там можна знайти й контакти співробітників відділу й підписатися на електронну розсилку щодо

можливостей отримання фінансування для науковців.

Зараз діяльність відділу сфокусована на програмі «Горизонт 2020», тому що вона надає найбільшу кількість різноманітних можливостей.

Основною ідеологією програми «Горизонт 2020» є не «наука заради науки», а використання наукових досягнень і результатів для вирішення проблем і задоволення потреб суспільства й промисловості.

Тематичні напрямки програми «Горизонт 2020» охоплюють усі сфери життя сучасного суспільства. Серед них «Транспорт», «Космос», «ІКТ», «Енергетика», «Сучасні матеріали», «Здоров'я», «Безпека», «Наука та суспільство» та інші. Тобто місце в «Горизонт 2020» знайдеться як для технічних, так і для природничих, суспільних і гуманітарних дисциплін.

Регулярно за цими тематичними напрямками публікуються конкурси, що чітко формулюють задачі й галузі досліджень майбутніх проектів. Також є низка конкурсів, відкритих для досліджень за будь-якою тематикою. Наприклад, конкурси Європейської дослідницької ради (ERC), конкурс на розроблення технологій майбутнього (FET), конкурс на фінансування стажувань та обмінів (RISE), конкурс для створення мереж спільної підготовки наукових співробітників (ITN), тощо.

Основним інструментом фінансування в «Горизонт 2020» є спільні дослідницькі проекти, що виконуються консорціумами з кількох організацій (у середньому 8-10). У консорціумі повинні комбінуватися організації різного типу: ВНЗ, науково-дослідні інститути, промисловість, підприємства малого й середнього бізнесу, недержавні організації, тощо.

Фінансування в програмі «Горизонт 2020» надається на конкурсних засадах,

ураховуючи інноваційність ідеї, потенційні результати проекту й досконалість плану його виконання. Тобто, щоб отримати грант, консорціум має підготувати проектну заявку й подати її на обраний конкурс. Запорукою успіху проектної заявки є її 100% відповідність оголошеному конкурсу, його завданням і очікуваному результату.

На базі відділу міжнародних проектів та програм діє Національний контактний пункт (НКП) програми «Горизонт 2020» за напрямом «Транспорт» в Україні. На сайті НКП (<http://ncp.khai.edu>) зібрано й перекладено на українську та російську мови інформацію про «Горизонт 2020», публікуються відкриті конкурси в галузі транспорту й авіації, а також актуальні новини й оголошення.

У цій вступній статті коротко викладено базову інформацію про «Горизонт 2020». Детальніше про те, як стати учасником програми, читайте в наступному номері.

**Анна Змієвська, Ліна Смовзюк,
відділ міжнародних проектів
та програм**

Що дає участь у проектах «Горизонт 2020»:

- **Прогрес у наукових дослідженнях** за рахунок співпраці з партнерами, реалізації експериментальних досліджень у європейській лабораторії, залучення промисловості до виготовлення прототипів тощо.
- **Отримання фінансування** на заробітну плату виконавців проекту, закордонні відрядження, закупівлю матеріалів та обладнання на потреби проекту.
- **Установлення зв'язків** із колегами з європейських країн для обміну досвідом і налагодження подальшої співпраці.
- **Підвищення статусу** на європейському рівні за рахунок участі в міжнародних конференціях, виставках, публікації наукових статей у престижних рецензованих виданнях за кошти проекту.
- **Перспективи комерціалізації** результатів наукової діяльності після їх апробації й демонстрації в межах проекту.

WINT-2017

10-17 лютого студенти, аспіранти й викладачі факультету № 5 узяли участь у роботі зимової школи SEREIN & CABRIOLET Winter School WINT-2017, яка відбувалася в межах програми Tempus. Ми поспілкувалися з Ілоною Зелінко, студенткою 535а групи, й Анастасією Стрелкіною, аспіранткою кафедри 503, які поділилися своїми враженнями.

Дівчата, розкажіть, будь-ласка, якій темі було присвячено роботу зимової школи WINT-2017 і хто брав участь у роботі цієї школи?

Ілона: Основні теми були присвячені співробітництву промислових підприємств й академічних закладів у сфері кібербезпеки й захисту інформації, тому й повна назва цього заходу SEREIN & CABRIOLET Winter School WINT-2017. Academia and industry cooperation in cyber security and resilience. Участь брали представники різних вищих навчальних закладів (в основному учасники Tempus-проектів: проект SEREIN <http://serein.net.ua/> та CABRIOLET <http://my-cabriolet.eu/>) України й Великобританії. З України були представники з Хмельницька, Чернігова, Одеси, Дніпра, Северодонецька, Києва й інших міст. З боку Великобританії університет Newcastle

University репрезентував грант-холдер Prof. Chris Phillips. Також були представники першого IT-кластера буковинських інноваційних технологій ім. Й. Шумпетера «Cluster bit», комерційної Чернівецької компанії AMCBridge. Журнал «Карт Бланш» забезпечував медіа-підтримання зимової школи. Ця школа була спрямована на обмін досвідом і побудову нових моделей кооперації між академічною сферою та бізнесом у галузі кібербезпеки.

Хто був організатором цього заходу?

Анастасія: Організаторами були представники національного координатора європейських проектів SEREIN та CABRIOLET із кафедри комп'ютерних систем та мереж нашого університету й оргкомітет Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Основні події відбувалися на базі Черновецького університету у м. Чернівці, а

після триденного навчання ми продовжили team-building у м. Яремче з виїздами на курорт Буковель. Команду ХАІ очолював завідувач кафедри комп'ютерних систем та мереж (503) Харченко Вячеслав Серпійович.

У роботі взяли участь представники кафедри: старший викладач Є.В. Бабешко (також представляв компанію «Радій»), старші викладачі О.О. Ілляшенко (наш інформаційний кібершеф) й А.Є. Перепелицин (спеціаліст із кібербезпеки апаратних засобів), аспіранти – А.А. Стрелкіна (це я) та О.С. Вамболь – і студенти О.В. Ясько й І.В. Зелінко.

Як була організована робота школи?

Ілона: в основному ми слухали доповіді учасників школи з різних напрямів кібербезпеки: інтернет-речей, хмарних технологій, реконфігурованого комп'ютерингу, кіберфізичних систем тощо й брали участь у тренінгах, спрямованих на побудову нових моделей взаємодії університетів і бізнесу, на створення екосистеми для зростання кількості й якості стартапів на базі ВНЗ.

Анастасія: Були дуже цікаві доповіді на теми з кібербезпеки, управління стартапами, підходів й методів захисту інформації, організації співробітництва університетів з компаніями й багато інших. Також ми брали участь у різних тренінгах з тайм-менеджменту, які проводив Євген Васильович Бабешко, наш викладач, й Олена Олександрівна Голембовська, головний редактор і власник журналу «Карт Бланш».

Ви вперше брали участь у такому заході? Ви виступали з доповідями?

Ілона: Я вперше, а Анастасія вже брала участь раніше. Для мене все було дивно, цікаво, незвичайно. Я виступала з доповіддю «Кібербезпека АЕС І&С систем на базі готового програмного забезпечення: чи можливі вдалі атаки?» Це був для мене певний досвід.

Анастасія: Я вже не вперше беру участь у роботі шкіл. Цього року я підготувала доповідь на тему «Виклики і можливості Інтернету речей в медицині». Уважаю, що мені вдалося розкрити тему й поставити завдання для майбутньої роботи.

Робота школи проходила англійською мовою? Для вас це не було важко?

Анастасія: Усі доповіді, тренінги, семінари відбувалися тільки англійською. Це дуже важливо – уміти спілкуватися англійською.

Спочатку ти, дійсно, деякий час звикаєш, але наприкінці ти навіть не помічаєш, що розмовляєш не рідною мовою. Це дуже важливий досвід.

Окрім роботи, у вас була можливість побачити Карпати?

Ілона: Звичайно, ми кілька днів їздили на курорт Буковель, каталися на лижах й сноубордах, відвідували екскурсії. Було дуже цікаво поєднати

науку з туризмом і активним відпочинком. Представники 10 вітчизняних ВНЗ змогли побудувати дружню команду за тиждень, вивчити кілька «приймочиків» кіберзахисту й гарно провести час.

Що в цілому вам дала участь у школі?

Анастасія: Перш за все, конче необхідний досвід побудови взаємодії з представниками інших освітянських і комерційних організацій, а також масу позитивних вражень. Нові зустрічі, нові знайомства відкривають більше перспектив для розвитку. Це був гарний досвід у науково-дослідній роботі. І, звичайно, завжди добре мандрувати. Чернівецький Національний університет імені Юрія Федьковича, де відбувалися заходи, – це не просто пам'ятка архітектури, це дух часу. Адже він починався не як університет, а як резиденція Буковинських Митрополитів. Та зараз, у XXI столітті, таке місце як університет, та ще й храм, узагалі набуває сакрального значення, як місце поєднання вищої сили – науки та служіння людям. Природа Карпат – просто дивовижна та чарівна, вона завжди вабить та привертає до себе увагу. Щоразу, коли я приїжджаю у Карпати, я знаходжу для себе щось нове.

Ілона: Я отримала дуже добру практику спілкування англійською. Після такої поїздки хочеться ще більше працювати, і я вже знаю, у якому напрямку будуть мої подальші наукові дослідження.

Спілкувалася Марія Мазорчук

ВІДОМІ ЖІНКИ ХАРКОВА

Ні для кого не є таємницею, що й у Харкові народжувалися, жили й стали відомими особи чарівної статі. Хто з харків'ян не знає великих акторок, співачок і актрис Наталію Ужвій, Людмилу Гурченко, Клавдію Шульженко, Наталю Фатєєву. Безперечно, вони заслуговують не тільки уваги, але й пошани. Але мало кому відомі біографії деяких харків'янок, які зробили у свій час не менш вагомий внесок, а саме навчали молодь – грамоти, живопису, літати! Сьогодні мова саме про таких відомих мешканок Харкова.

«Багатійка, що навчила Східну України писати», – Христина Данилівна Алчевська

Христина Алчевська (Журавльова) народилася в 1841 р. у м. Борзна, коли вважалося, що жінка повинна бути гарною господинею, а читати чи писати їй необов'язково. Її батько, викладач міського училища,

навчав тільки синів. Стоячи під дверима, вона підслуховувала лекції, які викладалися для її братів. Попри те, вона навчилася читати писати швидше за них, але отримати офіційно диплом так і не змогла.

У 19 років вона починає писати статті під псевдонімом Українка, листуватися з О. Герценом, один з її листів надруковано в його часописі «Колокол». У своїх статтях вона закликала жінок учитися. Її прогресивний підхід сподобався Олексію Алчевському, відомому українському промисловцю, банкіру, громадському діячу й меценату. Саме з листування почався їхній роман. Згодом вони одружилися, і Христина переїхала до Харкова.

Саме підтримання чоловіка дало змогу відкрити в 1862 р. у Харкові недільну школу для дівчат, де навчалися сотні жінок письма, географії, фізики, математики. Це була єдина тоді школа для жінок у Російській імперії. У школі викладали предмети українською мовою, але згодом вимушені були перейти на російську, щоб не конфліктувати із владою. Але Христина Данилівна дуже поважала українську мову й любила творчість Тараса Шевченка. Саме вона була ініціатором у 1899 р. установа першого пам'ятника поету.

У Алчевських була дуже інтелегентна родина. У ній зросло 6 дітей, серед яких викладачі, композитор, поетеса, художниця й усевітньо відомий оперний співак. Видатна жінка Харкова, Христина Алчевська понад 50

років керувала власною школою й виховала понад 17 тисяч жінок Східної України. Але до впровадження загальної освіти для дівчат вона так і не дожила. Померла у віці 79 років у Харкові.

Художник-педагог – Марія Дмитрівна Раєвська-Іванова

Марія народилася в 1841 р. у с. Гаврилівка Барвінківського району Харківської області. У дитинстві зачитувалася книгами дядька –

відомого письменника Г.П. Данилевського. Вона здобула якісну домашню освіту, а потім п'ять років навчалася за кордоном. Вивчала німецьку мову й літературу, лінгвістику, історію, живопис у Німеччині, Італії, Франції. Саме живопис став її натхненням. Тоді ще не було жінок, які мали офіційно диплом художника. Коли вона представила свої роботи в Петербурзькій академії мистецтв – ніхто не повірив, що ці полотна написані жінкою. Але згодом їй було вручено диплом (перший у Росії!), який надав право викладати живопис і відкрити першу спеціальну художню школу.

Школу відкрили в 1869 р. Рівень викладання живопису у школі був досить високий, за 27 років випущено 885 учнів, серед яких відомі художники, архітектори, декоратори, викладачі: С. Васильківський, А. Данилевський, П. Левченко, К. Первухін, О. Бекетов та ін. Марія Дмитрівна дуже багато уваги приділяла розробленню методичних засад навчання майбутніх художників, видавала навчальні посібники з живопису.

У 1896 р., утративши зір, вона передала школу місту, зараз відому як Харківська державна академія дизайну й мистецтв. Померла Марія Раєвська-Іванова в 1912 р. у Харкові й похована в рідному селі.

Командир чоловічого полку – Валентина Степанівна Гризодубова

Валентина Гризодубова, напевно, одна з найвідоміших для наших читачів особистість. Вона народилася в 1909 р. у сім'ї авіаконструктора й винахідника Степана Васильовича Гризодубова, який згодом став першим авіатором м. Харкова. Уперше вона полетіла у 2,5 років на батьківському аероплані, прив'язана до батька ремнями. А в 14 років уже літала на планері в Коктебелі.

Вона закінчила середню школу, музичне училище, вступила до Харківського технологічного інституту й разом у консерваторію. Але мрії про небо не давали спокою. Тому, закінчивши трьохмісячні курси льотної підготовки в Харківському аероклубі (зараз цей клуб носить її ім'я), Валентина вступила до 1-ої Тульської льотно-спортивної школи. У 1929 р. закінчила Пензенську школу пілотів-інструкторів. Саме тоді, із 1930 р. вона почала навчати людей літати. За 3 роки вона підготувала 86 льотчиків.

Далі була робота льотчиком в агітаційній ескадрильї, служба в лавах Червоної Армії, світові рекорди з висоти, швидкості й дальності польоту. Разом з Поліною Осипенко й Мариною Расковою Валентина Гризодубова змогла здійснити перший у світі переліт із Москви на Далекий Схід.

Потім – робота в Управлінні міжнародними повітряними лініями СРСР, війна, командування авіаційними полками, бойові вильоти... Особисто Валентина зробила 200 бойових вильотів, із яких 132 нічних.

Після війни – активні трудові будні. Її біографія схожа на пригодницький роман, де серед рядків видно величезну працю й бажання жити. Вона була вольовою й щирою людиною, нікому не відмовляла в допомозі ні в тяжкі часи репресій, ні після війни. Вона померла в Москві, у віці 84 років. Легендарна жінка, яка перша серед жінок була нагороджена званням Герою Радянського Союзу, і єдина, яка отримала й друге звання – Герой Соціалістичної Праці.

Марія Мазорчук,
доцент кафедри інформатики
(за матеріалами екскурсії Тетяни
Машукової й Ніни Невзорової)

СВЯТО, ЯКЕ ЗАВЖДИ З НАМИ

Так сталося, що цього року у виставковій залі музею відбулося дві експозиції, присвячені жінкам.

Виставка «Берегині» викликала захоплення у відвідувачів. Співробітниці ХАІ показали багатогранність своїх талантів. Вишивки бісером, хрестиком, гладдю, в'язані іграшки, кукли-мотанки – усе це зроблено їхніми руками. Відкриттям цієї виставки стали роботи ветерана ХАІ В. Артемової. Серія «Пори року» – це прекрасний світ природи в її майстерному виконанні. Особливо вражає серія «Парасольки» – це справжній французький шарм!

Порадувала й молодь: О. Воробйова,

Н. Шевчук, к.т.н. Л. Зайцева – вони теж показали свою майстерність і любов до національних традицій України. Крім того, наші жінки принесли родинні колекції рукоділля, які вони дбайливо зберігають у себе вдома – як справжні берегині.

До жіночого дня 8 Березня було відкрито виставку «Жінкам

присвячується». Відомий харківський художник В. Беліченко показав чудову природу Слобожанщини – олія, полотно, а також оригінальні пастелі, які змушують замислитися. На відкритті пролунали пісні автора-виконавця В. Фоменка. У подарунок жінкам він виконував свої композиції та французький шансон.

Захоплені відгуки жінок показали, як вони відчують красу: «Картини

В. Беліченко будят дремлющие души, заставляють задуматися, вспомнить, ощутить, пережить, вдохновиться...». Дуже важливо, що ці виставки подобаються й студентам: «Ходим на все выставки. Музей – это душа университета», – пишуть вони.

Олена Кузьменко, директор музею

КРАСИ БАГАТО НЕ БУВАЄ

Уже другий рік поспіль конкурс проводиться в новому форматі. Якщо раніше участь могли брати лише переможниці з факультетів, то зараз спробувати свої сили може кожна охоча дівчина, якщо вона пройде всі етапи відбору.

У «Міс ХАІ-2017» брали участь 14 дівчат. Неможливо передати атмосферу цього заходу, як то кажуть, «краще один раз побачити, ніж сто разів почути». Глядачі були просто в ударі, кожен факультет намагався якнайгучніше підтримати своїх учасниць. Дівчата у відповідь викладалися на сцені на всі 100 відсотків. Окремо хочеться відзначити танцювальні номери, де всі учасниці виступали однаково гармонійно й синхронно! Обирати найкращу – справа важка, але з нею впоралося наше досвідчене журі. До фіналу пройшли сім учасниць:

«Міс чарівність» – Анна Гребеникова;
«Міс експресія» – Анастасія Алексєєва;

«Міс фото», «Міс грація» – Юлія Трегуб;

«Міс упевненість» – Владислава Белаш;

1 віце-Міс, «Міс гармонія» – Поліна Симонюк;

2 віце-Міс, «Міс дефіле» – Євгенія Булгакова;

«Міс ХАІ», «Міс посмішка» – Анастасія Мельник.

Дорогі учасниці, хочу висловити щире подяку за ті емоції, що ви нам подарували, і знайте, що кожна з вас – «Міс ХАІ».

Катя Барабаш,
студентка
факультету №3

АВІАМОДЕЛЬНИЙ КЛУБ ХАІ

1 лютого 2017 р. у стінах ХАІ відкрито «Авіамоделльний клуб» для школярів м. Харкова. Метою занять в авіамоделльному клубі є не тільки підвищення загальнотехнічного рівня підготовки школярів, але й формування стійкого інтересу до науки і техніки. Саме тут, використовуючи свої творчі здібності, дітлахи зможуть сконструювати свої літаки й виступити з ними в змаганнях.

Заняття проходять у формі лекцій, але з постійним спілкуванням одного з одним. До кожного викладачі знаходять свій підхід. На практичних заняттях не тільки виконують запуск моделей літаків, але й активно обговорюють результати польотів. Викладачі навчають керувати літаком у різних погодних умовах.

У процесі навчання школярі

вчаться працювати з деревом, пластиком, пінопластом як із конструкційними матеріалами свого майбутнього літака. Набувається досвід роботи з різним інструментом – як столярним, так і слюсарним. Діти починають з розроблення схем літаків і закінчують управлінням радіокерованими моделями-копіями. Вони стають умілими пілотами своїх літальних апаратів. Результат – участь у різних змаганнях з авіамоделльного спорту.

Заняття проходять з вівторка до п'ятниці з 14.00 у 217 аудиторії адміністративного корпусу.

ЗАНЯТТЯ ВЕДУТЬ ДОСВІДЧЕНІ ФАХІВЦІ:

• Ігор Тимофійович Бурлак, заслужений тренер України, майстер спорту міжнародного класу;

- Юрій Володимирович Яценко, член збірної України, тренер юніорської збірної України з пілотажних моделей літаків, неодноразовий призер чемпіонатів Європи та світу, багаторазовий чемпіон України, майстер спорту міжнародного класу;
- Сергій Євгенович Лаврик, керівник гуртка.

ЗАНЯТТЯ БЕЗКОШТОВНІ

Більш детальна інформація за телефоном (050) 343-39-47.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

На заміщення вакантних посад професорів:

по кафедрі комп'ютерних систем та мереж – 3 посади, вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат технічних наук, вчене звання – професор, або професор ХАІ або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад доцентів:

по кафедрі комп'ютерних систем та мереж – 2 посади, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; по кафедрі філософії – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий

ступінь – кандидат філософських наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; по кафедрі політології та історії – 2 посади, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат юридичних або філософських наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 5 років, наявність навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад старших викладачів:

по кафедрі комп'ютерних систем та мереж – 3 посади, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук або освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри; по кафедр інженерії програмного забезпечення – 1 посада, вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук або освіта – вища, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення в газеті.

Обов'язкові документи, які подаються на конкурс:

заява на ім'я ректора про допуск до участі в конкурсі, документи про освіту, науковий ступінь, вчене звання, список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:

Вул. Чкалова, 17, м. Харків, 61070, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», відділ кадрів, тел. 788-44-60

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВИДОЦТВО

ХК № 170 від 06.04.1994

(057) 788 47 38 gazeta@khai.edu
Номер підготовлено і зверстано в редакції газети «За Авіакадри»
вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»
Номер віддруковано в друкарні ТОВ «Золоті сторінки»
вул. М.Бажанова, 28, м.Харків. Тираж - 1000. Замовлення № 473. Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Марія Мазорчук,
Вікторія Харченко, Влада Любіва,
Олена Мицко, Олена Медведь